

**Styrk de
europæiske
alternativer
- hvorfor er det vigtigt?**

Styrk de europæiske alternativer

Det er nemt at dæmonisere de store amerikanske tech-firmaer. Som jeg også gør mig skyld i med denne illustration af Europa kæmpende mod de farlige uhyrer: Meta (tidligere Facebook), Microsoft, Nvidia, Apple, Tesla, Amazon, Alphabet (moderselskabet til Google). Og det er helt sikkert, at det er dybt problematisk, at vi er så afhængige af de serviceydelser de udbyder.

Helt fra det personlige plan f.eks. med vores sociale liv på SoMe-platforme, til statens afhængighed af Microsoft produkter, office-programmer og cloud-service. Og det er nemt at udskamme de eneherkende tech-brødre og deres indflydelse på den nuværende amerikanske præsident.

Men.....

Der er vigtige ting på spil. Her er sider, som beskriver forskellige aspekter, som jeg synes at man skal have fokus på. Som jeg skrev i begrundelsen for at skifte mail-udbyder til et europæisk firma:

Vi lever ikke længere blot i et informationssamfund; vi befinder os i et samfund, hvor platformene (X, Facebook, Instagram, osv.) bliver stadig mere dominerende. Vores opmærksomhed og vores data høstes, hvilket giver disse firmaer både økonomisk magt, kulturel magt, social magt.

Det er ikke en fuldstændig liste over de problemer, der hober sig op. Men efter bedste evne er det alle gode bud på de udfordringer, der skal tages op. Jeg har ikke løsningen på alle problemer. Men håber at det giver mod på at bidrage med det vi kan. At skifte til Proton-mail er en af de lavthængende frugter. Jeg håber at min 12 punkts vejledning giver mod til at bidrage, se guiden i en anden pdf.

Ida Ebbensgaards "En lille bog om kunstig intelligens." handler meget om hvad der er ægte og hvad der er kunstig generet af en eller anden form for AI. Men efter hendes analyse af den problematik, lægger hun også meget vægt på, at vi skal lære at bruge det kraftfulde værktøj det er. Jeg har i hvert fald oplevet hvor genialt et værktøj det er til research. Det har jeg skamløst brugt til flere af disse sider.

Indledning

Bekæmp USA-tech-industriens dominans.
Bliv uafhængig af de 7 store tech-firmaer

Generobring af dit digitale liv som *din* kampplads.
Hvis det er gratis, er det dig der er produktet.
Befri dit digitale spor.
Politiser din adfærd på nettet.

Indholdsfortegnelse:

Kender du typen??

Hvilken type er du, når du skal forholde dig til fremtiden med mere kontrol og datahøst fra de store Tech firmaer.

Magtens landskab

Hvor er vi på vej hen? I et fremtidssamfund, hvor kunstig intelligens infiltrerer næsten alle aspekter af livet, vil magtens landskab blive omformet til en finmasket netværk af flere overlappende dimensioner.

Udfordringerne står i kø

Der er mange problemstillinger der skal adresseres. De udfordringer, der skal tackles for at bygge robuste europæiske alternativer, spænder bredt og er dybt sammenvævede.

Datahøst

Datahøst det er voldsomt, det er skræmmende, det er uoverskueligt, og det kan være fristende at lukke øjnene, men det er nok ikke en strategi !!

Alt det med småt

Noter, detaljer, forklaringer

Grav hvor du står !!

Grav selv dybere. Jeg slutter af med nogle henvisninger til videre læsning. Det er artikler, der har inspireret mig.

Hvilken type er du??

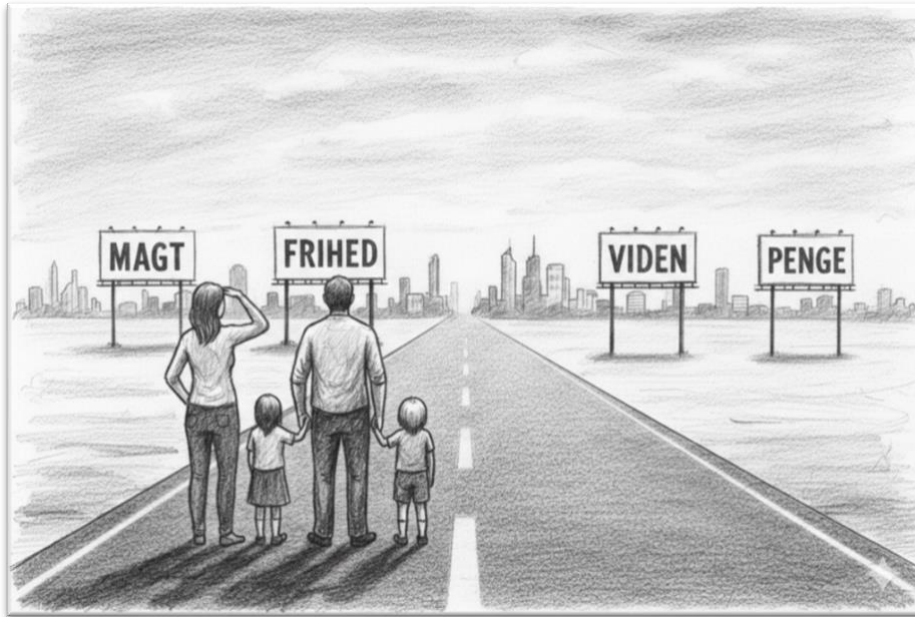
Hvilken type er du, når du skal forholde dig til fremtiden med mere kontrol og datahøst fra de store Tech firmaer. Hvordan vil du forholde dig til den stigende brug af AI, især i det skjulte, hvor det erstatter den menneskelige interaktion. Du kan indtage forskellige positioner i forhold til den digitale fremtid. Der er ikke en rigtig eller forkert position – men det er klart, at du indtager en, bevidst eller ubevidst.

Her er en ikke udtømmende beskrivelse af forskellige positioner:

- A. **Laissez-faire – “spring ud i data-havet uden redningsvest”**
Du accepterer, at den digitale verden er så kompleks, at du vælger at ignorere risikoen og blot deltage uden at forsøge at beskytte dig selv. Det betyder, at du overlader både dataindsamling og eventuelle konsekvenser til markedet og teknologivirksomhederne.
- B. **“Jeg er immun over påvirkningen”**
Selvom du er klar over, at dine data bliver indsamlet, tror du, at du kan undgå de personlige reklamer, algoritmiske anbefalinger⁽¹⁾ eller tvangsmæssig adfærd, som følger med. I praksis er det svært at holde sig helt uanfægtet, da data-profilering ofte påvirker selv de mest bevidste brugere.
- C. **Analog livsstil – “ingen SoMe, ingen AI, hellere bibliotek”**
Du reducerer din digitale eksponering ved at vælge analoge alternativer: ingen sociale medier, ingen AI-baserede tjenester, kun fysiske bøger og offline-aktiviteter. Dette minimerer både data-høst og afhængighed af de store platforme.
- D. **Selektiv platform-undgåelse – “kun de ‘onde’ platforme”**
Du beslutter dig for at droppe specifikke tjenester, som du anser for særligt problematiske (f.eks. G-mail og Facebook), mens du måske fortsætter med andre digitale værktøjer, som du vurderer som mindre skadelige.⁽²⁾
- E. **Politisk aktivisme for regulering**
Du støtter lovgivningsinitiativer⁽³⁾, der begrænser de store tech-firmaers magt, især med strengere straffe for målrettet påvirkning af børn og unge. Formålet er at skabe et mere ansvarligt og sikkert digitalt økosystem gennem offentlige regler.
- F. **Proaktiv digital sikkerhed**
Du tager konkrete skridt for at beskytte dine digitale fodspor: kryptering, brug af VPN⁽⁴⁾, stærke adgangskoder, regelmæssig sletning af data osv. Målet er at reducere mængden af data, som virksomheder kan indsamle, og at sikre din online-adfærd.
- G. **Skift til europæiske alternativer**
Du flytter dine data og tjenester til europæiske leverandører, som er underlagt EU’s strengere databeskyttelsesregler. Dette giver dig større kontrol over, hvordan dine oplysninger håndteres, og mindsker afhængigheden af amerikanske firmaer.

Fremtidens samfund

Hvor er vi på vej hen:

I et fremtidssamfund, hvor kunstig intelligens og intensiv datahøst til profilering af brugerne infiltrerer næsten alle aspekter af livet, vil magtens landskab blive omformet til en finmasket netværk af flere overlappende dimensioner.

Info-magten vil blive centreret omkring de data-plattorme⁽⁵⁾, der samler og analyserer enorme informationsstrømme; de, der kontrollerer algoritmernes adgang til og fortolkning af denne information, kan forme offentlig mening og beslutningsprocesser.

Økonomisk magt vil flytte sig fra traditionelle kapitalbesiddelser til AI-drevet produktivitet og automatisering, hvor de virksomheder, der ejer de mest effektive modeller og beregningsressourcer, kan dominere markeder og fastlægge priser⁽⁶⁾.

Kulturel magt vil udspille sig gennem AI-genererede fortællinger, musik og visuel kunst, som former identitet og værdier på global skala, mens **definitions-magten** – evnen til at sætte rammerne for, hvad der betragtes som “normalt”, “rigtigt” eller “acceptabelt” – vil blive udøvet af dem, der designer de sproglige strukturer i AI-modellerne⁽⁷⁾.

Formidlings-magten vil ligge i de plattorme, der distribuerer AI-produceret indhold, idet de bestemmer, hvilke stemmer der når ud til masserne.

Videns- og lærings-magten⁽⁸⁾ vil smelte sammen, fordi AI både kan samle viden hurtigere end mennesker og tilbyde personlig, tilpasset undervisning, hvilket giver dem, der styrer disse systemer, en enorm indflydelse på, hvad kommende generationer lærer og tror på.

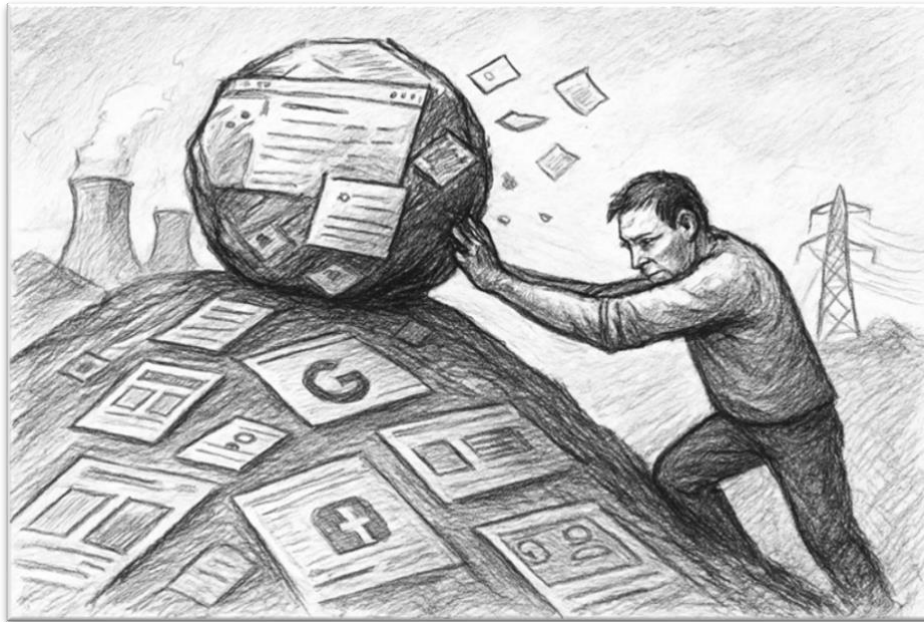
Investerings-magten vil blive kanaliseret gennem AI-baserede fondsstyringsalgoritmer og venturekapital, der hurtigt kan sende kapital⁽⁹⁾ til de mest lovende teknologier, og dermed accelerere deres dominans.

Intellektuel magt vil flytte sig fra individuelle eksperter til kollektive, AI-forstærkede netværk, hvor idéudveksling og innovation sker i realtid på tværs af grænser.

Endelig vil **underholdnings-magten**, som historisk har været en vigtig social katalysator, blive drevet af AI-skabte⁽¹⁰⁾ historie fortællende universer, interaktive spil og personaliseret indhold, som kan påvirke følelser, holdninger og adfærd på under spillede, men kraftfulde måder.

Sammen udgør disse magtformer et komplekst økosystem, hvor kontrol over AI-infrastrukturen og datahøsten bliver den afgørende nøgle til politisk, økonomisk og kulturel indflydelse i fremtidens samfund.

Udfordringer står i kø

Der er mange problemstillinger der skal adresseres:

De udfordringer, der skal tackles for at bygge robuste europæiske alternativer, spænder bredt og er dybt sammenvævede. Først og fremmest må nyhedskriserne – falske nyheder, algoritmisk bestemte feeds og kapitalens indflydelse på både store og lokale medier – løses, så kvaliteten og mangfoldigheden i journalistikken kan genoprettes.

Samtidig skal vi bryde den paradoksale situation, hvor en overflod af rå information ikke fører til reel forståelse, men snarere til overfladisk viden. Den digitale infrastruktur er yderligere truet af hyppige nedbrud, hackerangreb og hybride krigsførelse, som både rammer kritisk infrastruktur og den enkelte borger lokalt, mens den globale afhængighed af udenlandske leverandører forstærker denne sårbarhed.

På medielandskabet vokser faren for f.eks. højreorienterede, AI-genererede nyheder, som kan manipulere den offentlige debat⁽¹¹⁾. Børns og unges skærmtid og "skærmopdragelse" kræver klare retningslinjer, så de ikke vokser op i et informationssystem præget af AI-træning på biased eller utilstrækkelige data.

Den nuværende dynamik, hvor USA primært opfinder, Kina kopierer og EU forsøger at regulere, betyder, at Europa skal finde sin egen innovationsbalance uden at tro på løfterne fra store aktører som Anthropic eller ureguleret ytringsfrihed fra platforme som Grok ⁽¹²⁾.

Bekymringer fra pionerer som Geoffrey Hinton⁽¹³⁾ om AI-risici understreger behovet for en ansvarlig udviklingsramme, mens monopoliseret viden og krav som Trumps ultimatum om at kombinere amerikansk teknologi med anti-woke AI, viser, hvor vigtigt det er, at Europa etablerer uafhængige, etisk styrede alternativer, der både beskytter demokratiske værdier og sikrer teknologisk suverænitæt.

AI's energiforbrug er et voksende fokusområde, da træning og drift af store modeller kræver betydelige mængder elektricitet. Datacentre, hvor AI kører, bruger ofte fossile brændstoffer, hvilket kan øge CO₂-udledningen⁽¹⁴⁾. Samtidig skal der arbejdes intensivt på at gøre AI mere energieffektiv gennem optimeret hardware, grøn energi og smartere algoritmer.

Denne enorme kapitalindsprøjtning har skabt bekymring for, om der er tale om en bobleøkonomi⁽¹⁵⁾, da værdien af AI-virksomheder er steget kraftigt, og mange firmaer samtidig køber og investerer i hinanden for at styrke deres positioner. Nogle eksperter advarer om, at denne boble kan være socialt og økonomisk dyr, hvis den springer, og at det kan skabe store tab for investorer og samfundet generelt.

Datahøst

..... det er voldsomt, det er skræmmende, det er uoverskueligt, og det kan være fristende at lukke øjnene, men det er nok ikke en strategi !!

Her er en oversigt over typer af apps, tjenester og platforme, der gemmer dine data i skyen.

Sociale Medier (SoMe)

- Facebook, Instagram, Messenger: Gemmer dine klik, opslag, beskeder, billeder, søgehistorik, kommentarer og annoncer du interagerer med.
- Snapchat, TikTok, Twitter/X: Gemmer din profilinfo, beskeder, liked/følgede videoer, søgehistorik og interaktioner.
- LinkedIn: Gemmer jobhistorik, søgninger efter profiler, beskeder og netværksdata.

Søgemaskiner og Browsere

- Google Søgning, Google Chrome: Registrerer og gemmer dine søgninger, browserhistorik, klik, YouTube-historik, indkøb gennem annoncer og services, samt interaktioner med Google Maps og Google Play.
- Microsoft Bing, Edge: Tilsvarende som ovenfor.
- Apple Safari: Registrerer browserdata, især ved brug af Apple-tjenester.
- Privatlivs-fokuserede alternativer (gemmer ikke data): DuckDuckGo, Swisscows, Startpage, Gibiru, Searx, Yippy.

Kommunikations- og Videoapps

- Gmail, Outlook, iCloud Mail: E-mailindhold og metadata gemmes i skyen.
- Zoom, Teams, Skype, Google Meet: Gemmer opkaldshistorik, mødeoptagelser, delt indhold og chatbeskeder.
- WhatsApp, Signal: Gemmer beskedhistorik (med kryptering – dog synkronisering i skyen på fx Google Drive eller iCloud).

Streaming- og Videotjenester

- YouTube, Netflix, Disney+, Viaplay: Gemmer din søge-, visnings- og afspilningshistorik, klik på videos, og favoritter samt anbefalinger baseret på brugeradfærd.
- Spotify, Apple Music: Musikvalg, playlister, søgninger og afspilningshistorik.

Datahøst på nettet er i bund og grund en systematisk udnyttelse af brugernes digitale spor – fra sociale medier, søgemaskiner og hjemmesider. Platformene opsamler enorme mængder om vores adfærd, præferencer og søgninger, ofte uden klar eller synlig information om, hvad der egentlig bliver samlet ind, og hvorfor.

Selvom nogle data indhentes lovligt via brugerens accept i vilkårene, er metoder som scraping, dvs. høst af data og hele artikler ofte gråzone- eller ulovlige, hvilket viser, hvor let grænsen mellem legitim analyse og uautoriseret udtræk kan overskrides. Formålet præsenteres som “bedre brugeroplevelse” og “målrettet indhold”, men i praksis betyder det primært profitøgning gennem over-personalisering og aggressiv reklame.

Indkøbs- og Platforme

- Amazon, eBay, Wish, Zalando: Gemmer dine køb, søgninger, klik på produkter, anmeldelser, betalingsoplysninger, leveringsadresser.
- Google Shopping: Registrerer klik, køb og produktinteresse.

Cloudlagringstjenester

- Google Drive, Dropbox, iCloud, OneDrive, Box, Mega: Fyrer filer, billeder, videoer, dokumenter uploadet manuelt eller automatisk fra apps og enheder i skyen.
- Amazon Drive, AWS: Lagrer private filer og medieindhold.

Kortlægning og Lokation

- Google Maps: Gemmer dine søgninger, besøgte steder og rutehistorik.
- Apple Maps: Registrerer søgninger og favoritsteder.
- Strava, Endomondo: Gemmer træningsdata og lokationshistorik.

Ekstra Eksempler

- Streaming af gaming (Twitch, Discord): Gemmer chat, klik, streamhistorik og præferencer.
- Tjenester til elektroniske kontrakter og dokumenter (Oneflow, DocuSign): Gemmer underskrevne dokumenter, kontrakter og metadata i skyen[4].

VIGTIGT

- Store platforme som Google, Facebook, Amazon, Microsoft og Apple integrerer ofte deres tjenester, så mange typer af data kan linkes på tværs af apps og enheder.
- Aktivitet kan også gemmes, når du er offline, og synkroniseres næste gang, du er online.
- Private alternativer som DuckDuckGo, Swisscows osv. gemmer ikke dine søgninger eller trackingdata.

Denne liste dækker de mest udbredte tjenester og typer af data, der typisk gemmes i skyen, hvis du bruger de pågældende apps og platforme.

Noter, detaljer, forklaringer...

(1) Algoritmiske anbefalinger er forslag, som en tjeneste (Google, Facebook, TV2's hjemmeside osv.) laver ud fra et sæt regler (en "algoritme"). Den ser på, hvad du tidligere har gjort eller liket – f.eks. hvilke videoer du har set, hvilke produkter du har købt eller hvilke artikler du har læst – og bruger den information til at gætte, hvad du måske også vil kunne lide næste gang. Så i stedet for at du selv skal lede efter indhold, viser systemet dig automatisk reklamer, der sandsynligvis passer til dine interesser.

(2) The Good, the Bad og the Ugly.

Apple fokuserer på "privacy-by-design", hvor brugerdata gemmes lokalt så vidt muligt, er beskyttet med ende-til-ende-kryptering. Microsoft har en detaljeret persondataside, hvor man kan se, administrere og slette sine oplysninger. Google balancerer privatliv med personaliserede tjenester, giver kontrol over annonceindstillinger og minimerer data i visse funktioner, men indsamler stadig omfattende data fra søgninger, kort og reklamer. Meta (Facebook) indsamler store mængder af sociale og annoncerelevante data. De har fået kritik for deling med tredjeparter. X (tidligere Twitter) bruger data aktivt til målrettet annoncering, giver mulighed for at downloade og slette kontoinformation, men har begrænset ende-til-ende-kryptering. Sammenfattende er Apple mest restriktiv med dataindsamling, Microsoft tilbyder en balanceret kontrol, mens Google, Meta og X indsamler mere data primært til reklameformål.

Det er de officielle oplysninger. Min egen liste "The Good, the Bad og the Ugly":

[Europæiske alternativer] > [Apple] > [Microsoft] > [Google] > [Facebook] > [X]

(3) EU Regulering af AI, Sociale Medier og Søgmaskiner. Den EU arbejder aktivt på at regulere kunstig intelligens (AI), sociale medier og søgemaskiner gennem flere centrale lovgivninger. AI Act kategoriserer AI-systemer efter risiko, med strengere krav for højrisiko-applikationer, der inkluderer risikovurderinger og overholdelseskontrol. **Digital Services Act (DSA)**, der trådte i kraft i november 2022, fokuserer på at skabe sikrere online rum og øger ansvarligheden for sociale medieplatforme og søgemaskiner ved at kræve gennemsigtighed i indholds moderation og algoritmer. **Digital Markets Act (DMA)** søger at fremme konkurrence blandt digitale tjenester og indeholder regler, der forhindrer dominerende platforme i at prioritere egne ydelser.

USA's CLOUD Act og Konflikter med EU Reguleringer

CLOUD Act (Clarifying Lawful Overseas Use of Data Act) giver amerikanske myndigheder ret til at få adgang til data, der er lagret uden for USA af amerikanske virksomheder. Dette skaber betydelige privatlivsbekymringer, især i EU, hvor data beskyttes af strenge love som GDPR. Konflikterne opstår blandt andet i forhold til datatilgængelighed, hvor CLOUD Act kan tillade adgang til data, der modsiger EU's beskyttelseslove. Desuden skal ikke-EU-virksomheder, der opererer i Europa, overholde de europæiske regler, hvilket kan være i strid med amerikanske love. Dette kan føre til bekymringer omkring censur, hvis amerikanske platforme presses til at fjerne indhold for at overholde EU-reguleringen.

Sammenfattende strammer EU-reguleringerne for AI, sociale medier og søgemaskiner, mens CLOUD Act præsenterer udfordringer omkring databeskyttelse og jurisdiktion, hvilket kan ændre de digitale relationer mellem USA og EU.

(4) VPN. VPN (Virtual Private Network) fungerer som en sikker tunnel mellem din telefon eller computer og internettet. Når du bruger en VPN, krypteres din internetforbindelse, så andre – som din internetudbyder eller eventuelle hackere – ikke kan se, hvad du laver online. Samtidig får du en anden IP-adresse, ofte fra et land du selv vælger, så det ser ud som om du surfer fra et andet sted, hvilket hjælper dig med at omgå geografiske blokeringer og censur. På offentlige Wi-Fi-netværk gør VPN'en din forbindelse meget sikrere, fordi al trafik går gennem den krypterede tunnel i stedet for at blive sendt åbent i luften. Kort sagt giver en VPN dig mere privatliv på nettet og frihed til at besøge sider, der ellers kunne være blokeret.

Der har herhjemme været debat om man skulle forbyde VPN, netop for det vil kunne bruges til ulovlig streaming af indhold der ellers ikke kunne ses fra Danmark.

<https://nyheder.tv2.dk/samfund/2025-12-13-regeringen-vil-forbyde-vpn-trick-til-streaming-eksperter-advarer-om-konsekvenserne>

(5) Vores digitale liv foregår mere og mere på dataplatforme. Hvis du går all in på Googles platform, har du adgang til 30+ værktøjer (Mail, Drive, Fotos, Tekstbehandling, online arbejdsgange og mange flere). Hvis du er mere orienteret til Microsoft, har du også adgang til mange værktøjer. LinkedIn er også eget af Microsoft. Hvis du allerede betaler for den fulde Office-pakke, kan bruge muligheden for fuld backup gennem OneDrive (du har 1TB i skyen!!!). Hvis dit digitale liv er mere socialt baseret, er du fanget ind af Meta (Facebook, Instagram, WhatsApp).

(6) Nvidia er central for hele AI udviklingen og deres hardware er voldsomt dyrt, bl.a. for de har næsten monopol på området: Nvidia er en amerikansk teknologivirksomhed, der primært producerer grafikkort (GPU'er). Disse GPU'er har gennem årene vist sig at være særligt velegnede til de massive parallelle beregninger, som moderne kunstig intelligens (AI) kræver. Hvilket har gjort virksomheden til en central aktør i den hurtige udvikling af AI-modeller inden for alt fra billedgenkendelse til naturlig sprogforståelse. Udover selve hardware har Nvidia også investeret i en række andre teknologifirmaer og start-ups (se note 14) Investeringerne fokuserer typisk på virksomheder, der arbejder med AI-software, datacenter-infrastruktur. På den måde forsøger Nvidia at styrke hele økosystemet omkring sine produkter og sikre, at de bliver centrale i udviklingen af AI.

(7) Grok skandaler. Om Grok se note 11:

<https://nyheder.tv2.dk/tech/2025-08-13-elon-musk-under-anklage-af-sin-egen-chatbot>

<https://www.tjekdet.dk/indsigt/fjern-hendes-toej-global-kritik-af-groks-seksualiserede-billeder>

(8) AI stormer ind skolen og undervisningen. Og det er nemt at gå til. Og du kan få generativ AI til at skrive som en 12-årig, en teenager eller en ph.d.-studerende. Det kræver bare nogle få indstillinger for at få den til at lyde overbevisende. Du kan bestemme genren. Skal den skrive et referat af en bog, som du måske ikke en gang har læst (det har Google gjort for dig). Skal du skrive et essay, kan du "farve" det som kritisk, anbefalende, drømmende eller opgivende. Her er bare 2 offentlige anbefalinger indenfor området.

<https://uvm.dk/aktuelt/nyheder/2025/juni/250626-offentliggørelse-af-anbefalinger-om-brug-af-generativ-ai-i-undervisningen-i-folkeskolen/>

<https://emu.dk/stx/det-digitale/ai-anbefalinger/anbefalinger-til-brug-af-generativ-ai-i-undervisningen>

(9) Investeringer, se note 14:

<https://it-kanalen.dk/ny-rapport-amerikanske-virksomheder-oeger-techinvesteringer-i-2025-udvider-teknologikloften-til-europaeiske-konkurrenter/>

<https://www.dr.dk/nyheder/udland/trump-har-loeftet-sloeret-voldsom-investering-i-ai-musk-fnyser-af-finansieringen-bag>

(10) AI-genereret kultur, især underholdende videoer og musik, rejser vigtige spørgsmål om ægthed og kreativitet. Når algoritmer skaber hits, risikerer vi at oversvømme hitlisterne med homogen og sjælløs musik. Dette kan underminere værdien af ægte kunst og de kreative processer bag unikke værker.

Problemet ligger i manglen på originalitet og den kommercielle udnyttelse af musik, hvor firmaer prioriterer profit over kunstnerisk integritet. Samtidig trues det menneskelige aspekt af musikken, hvilket skaber en kløft mellem kunstnere og lyttere, der værdsætter ægthed. Her er bare et eksempel: <https://gaffa.dk/nyheder-fra-gaffa/2026/januar/for-forste-gang-ai-sang-topper-svenske-hitlister/>

(11) AI-generede nyheder er også på banen i Danmark. I denne artikel bruger Michael Dyrby meget energi på at tilbagevise at det skulle være tilfældet. <https://journalisten.dk/dyrby-om-nyt-medie-helt-forkert-at-kalde-det-et-df-projekt/>

(12) Grok er en AI-chatbot udviklet af xAI et firma grundlagt af Elon Musk. Modellen anvendes til at generere og redigere billeder og tekst som andre chatbots, men har mødt stor kritik for dens potentielle misbrug.

Grok er blevet kritiseret for at skabe "ikke-samtykkende seksualiserede billeder" af kvinder. Brugere på X har udnyttet AI'en til at producere og sprede eksplicit indhold, hvilket har affødt offentlig vrede og efterforskninger fra internationale regeringer, herunder Frankrig, Indien og Malaysia. Californien har også indgået i en efterforskning mod xAI for overtrædelser af love mod Deep Fake.

Samtidig har Musk indgivet en retssag mod OpenAI, som han selv var en af grundlæggerne, men siden forlod, hvor han hævder at være blevet vildledt om organisationens overgang fra non-profit til for-profit. Han påstår, at dette har medført store økonomiske tab, og søger op til 134 milliarder kroner i erstatning. Grok står over for betydelige udfordringer, både fra regulatorisk tilsyn og konkurrence med rivaliserende AI-virksomheder, hvilket rejser vigtige spørgsmål om etik og ansvar i digital teknologi.

13) Hinton Geoffrey Hinton, ofte kaldet "gudfaderen for AI", forlod Google i maj 2023 for at kunne tale åbent om de voksende risici ved kunstig intelligens. I 2018 blev han tildelt Turing-prisen – den mest prestigefyldte anerkendelse inden for datalogi, som mange sammenligner med en Nobel-pris. I 2024 blev han tildelt den "rigtige" Nobelpris i fysik sammen med John Hopfield "for grundlæggende opdagelser og opfindelser, der muliggør maskinlæring med kunstige neurale netværk". Siden han forlod Google, har han gentagne gange advaret om, at AI både kan misbruges af ondsindede aktører og på lang sigt kan true menneskeheden, hvis den udvikles ukontrolleret.

(14) Atomkraft præsenteres ofte som en løsning på den stigende energiforbrug fra AI-teknologier. Det har sine fordele, såsom lav CO₂-udledning og høj energitæthed, hvilket gør det effektivt til at dække energibehovet. Dog er der væsentlige ulemper. Håndteringen af radioaktivt affald er problematisk, da det kræver sikker opbevaring i tusindvis af år. Desuden indebærer atomkraftværker sikkerhedsrisici og høje byggeomkostninger. Selvom atomkraft kan have en rolle at spille, bør en bredere tilgang, der inkluderer vedvarende energikilder, overvejes for en mere bæredygtig løsning.

<https://jyllands-posten.dk/jpaarhus/ECE18652865/la-vil-opfoere-atomkraftvaerk-i-aarhus/>

<https://danskebank.dk/privat/news/investeringsnyt/forside---investeringsnyt/2025/invester-i-braendstoffet-til-fremtidens-teknologi>

(15) Kritisk Perspektiv på Boble i AI-investeringer

Der er voksende bekymringer om, at vi står over for en investering-boble inden for AI. Store teknologiske virksomheder investerer massiv kapital i AI-startups, ofte drevet af hype snarere end reel innovation eller økonomisk bæredygtighed. Disse store aktører engagerer sig i cirkulære investeringer, hvor de finansierer hinandens projekter for at opretholde en facade af værdiskabelse. Dette kan føre til overvurderede selskaber, som sjældent lever op til de forventninger, der sættes af markedet. Risikoen her er, at uden en solid grundlag for "Return on Investment" kan disse investeringer hurtigt vise sig at være uholdbare, hvilket kan føre til omfattende tab i sektoren..

I denne YouTube fra Bloomberg News: "How Circular Deals Are Driving the AI Boom" beskrives de voldsomme "cirkulære" investeringer i AI og faren for en økonomisk AI-boble:

https://youtu.be/gyy_WzoBbyU?si=zXbiAokN8kvo2rUr

(Hvis man bruger DuckDuckGo's browser kan man spille YouTube video anonymt, uden sporing og profilering)

Danske artikler om det samme:

<https://nyheder.tv2.dk/business/2025-10-28-frygten-for-en-ai-boble-spreder-sig-professor-er-bekymret>

<https://www.dr.dk/nyheder/penge/store-finansielle-institutioner-advare-om-ai-boble-er-boblen-ved-briste>

Grav selv dybere

Her er nogle links til videre læsning.
Det er artikler der har inspireret mig.

Artikler:

For godt til at være sandt? Grøn søgemaskine planter træer for stort set hele deres overskud. Læs en artikel som giver baggrundsviden om Ecosia – en alternativ europæisk søgemaskine.
<https://www.dr.dk/nyheder/viden/klima/godt-til-vaere-sandt-groen-soegemaskine-planter-traeer-stort-set-hele-deres>

Kunstig Intelligens er ikke en naturkraft. Leder af Jes Stein Pedersen Litteraturredaktør på Politiken.Brug kunstig intelligens i oplysningens tjeneste.
<https://politiken.dk/debat/ledere/art10668630/Hvis-vi-lykkes-med-vores-kamp-staar-vi-med-et-redskab-der-potentielt-kan-gore-verden-meget-bedre>

Pioner inden for kunstig intelligens fortryder sit eget arbejde. Artikel på DR.dk
<https://www.dr.dk/nyheder/seneste/pioner-inden-kunstig-intelligens-fortryder-sit-eget-arbejde>

Bøger:

Ægte: En lille bog om kunstig intelligens. Ida Ebbensgaard
Hvad betyder den kunstige intelligens for os mennesker? Ida Ebbensgaard har skrevet en lille bog, der argumenterer for, at netop fordi teknologien fylder så meget, vil ægte opmærksomhed og relationer stige kurs: Jo mere maskine, jo mere menneske. Og hun giver et bud på, hvordan man i praksis kan gribe forandringen an.

Yanis Varoufakis: "Technofeudalism - what killed capitalism". Velkommen til kapitalismens afslutning. Dens navn er technofeudalisme.
Den forhenværende græske finansminister Yanis Varoufakis har skrevet en bog, som er et svar på et spørgsmål, hans far stillede ham for tyve år siden. Og han konkluderer, at kapitalismens tid er forbi.

I anledning af bogen "Technofeudalism - what killed capitalism".
Interview med Yanis Varoufakis af Rune Lykkeberg. (Kræver biblioteks login.)
[https://bibliotek.dk/materiale/velkommen-til-technofeudalismen_rune-lykkeberg/work-of:870971-avis:137576252?type=artikel+%2F+artikel+%28online%29](https://bibliotek.dk/materiale/velkommen-til-technofeudalismen-rune-lykkeberg/work-of:870971-avis:137576252?type=artikel+%2F+artikel+%28online%29)

Markus Giessing og Viktor Udbye: Den korte historie om kunstig intelligens.
Artikel i Politiken (Kræver login)

Det er en fremragende bog om kunstig intelligens. Meget større end titlen lover
Bogen 'Den korte historie om kunstig intelligens' brillerer ved at gå på flere ben.
Den giver ikke bare en meget klar indsigt i teknologien, men formår også at løfte de filosofiske perspektiver, vise de kunstige skabningers lange kulturhistorie og pege på den reelle sociale ulighed, som den ny teknologi indebærer.

Radio:

DR-program: Prompt.

Hver uge går Prompt bag om tech-giganternes 'Ultra Pro Max'-løfter, bullshit-tester de nyeste tech-trends og spørger, om kunstig intelligens og AI er vores ven eller fjende. Sammen med tech-korrespondent Henrik Moltke nærlæser tech-analytiker Marcel Mirzaei-Fard de største historier om den teknologiske udvikling, der forandrer vores verden og muligheder.
<https://www.dr.dk/lyd/special-radio/prompt-4712131124000>

Version 0.5
Må gerne deles
Kom gerne med respons

Besøg min hjemmeside for seneste version:
www.befridinedata.dk

